

СТОПАНСКА БАНКА а.д. БИТОЛА

ИЗВЕШТАЈ

**ЗА РАБОТАТА НА НАДЗОРНИОТ ОДБОР НА СТОПАНСКА БАНКА
а.д. БИТОЛА ОД АСПЕКТ НА ПОЕДИНЕЧНИТЕ ЧЛЕНОВИ И
КОЛЕКТИВНО**

Битола, 2016 година

Содржина

1. Внатрешна организација и структура на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола	3
2. Извештај на работењето на членовите на НО на Стопанска банка а.д. Битола за 2015 година од аспект на поединечни членови	4
3. Извештај на работењето на членовите на НО на Стопанска банка а.д. Битола за 2015 година од аспект на колективен орган за надзор.....	8
4. Донесени акти и други активности	10
5. Соработка со Управниот одбор	11
6. Постоене на евентуален судир на интерес и начинот на кој истиот е разрешен.....	11
7. Заклучни согледувања	12

1. Внатрешна организација и структура на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола

Надзорниот одбор е самостоен и независен орган кој врши надзор на работењето на Управниот одбор, истиот ги одобрува политиките за вршење на финансиски активности и го надгледува нивното спроведување.

Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење, управување и стабилност на Банката како и навремено и точно финансиско известување на Народна банка на РМ.

Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола го сочинуваат 7 (седум) члена, од кои два се независни членови.

Во периодот јануари-декември 2015 година, функцијата на орган на надзор ја остваруваше Надзорниот одбор со следниот состав:

- г. **Ненад Јосифовиќ** – претседател;
- г. **Панче Нефтенев** – заменик претседател и независен член;
- г. м-р **Дејан Панделески** – член;
- г. **Кирил Митровски** – член;
- г. **Иванчо Велјановски** – член;
- г. **Коста Костадиновски** – независен член; и
- Г-ѓа м-р **Александра Радевска** – член;

Имено, шестмина од членовите на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола и тоа: г. Ненад Јосифовиќ, г. Панче Нефтенев, г. м-р Дејан Панделески, г. Иванчо Велјановски, г. Коста Костадиновски и г-ѓа Александра Радевска се именувани за членови на Надзорниот одбор на Банката на седницата на Собранието на акционери одржана на ден 14.01.2015 година и тоа за период од 4 (четири) години. Во согласност со решенијата од НБРМ за претходна согласност за именување на овие лица за членови на Надзорен одбор им е доделен мандат кој изнесува 2 (две) години.

Членот на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола, г. Кирил Митровски е именуван за член на Надзорниот одбор, на седницата на Собранието на акционери одржана на ден 25. 3. 2015 година за период од 4 (четири) години. Во согласност со Решението од НБРМ за издавање на претходна согласност за именување на г-дин Кирил Митровски за член на Надзорниот одбор на Банката, мандатот на овој член изнесува 2 (две) години.

2. Извештај на работењето на членовите на НО на Стопанска банка а.д. Битола за 2015 година од аспект на поединечните членови

Во согласност со член 89 став 4 од Законот за банки и член 69 од Статутот на Стопанска банка а.д. Битола, Надзорниот одбор најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го известува Собранието на Банката.

Во периодот јануари-декември 2015 година, Надзорниот одбор ги извршуваше своите активности, одржувајќи редовни седници најмалку еднаш месечно, а по потреба и почесто.

Во текот на 2015 година Надзорниот одбор одржуваше седници и кога тоа го налагаше извршувањето на работите во рамките на неговите надлежности. За време на предметниот извештаен период, Надзорниот одбор на Банката одржа вкупно 42 седници.

Господин Ненад Јосифовиќ како претседател на Надзорниот одбор се грижеше за правилно функционирање на Надзорниот одбор во текот на 2015 година.

Во изминатиот период, од страна на претседателот на одборот, седниците на Надзорниот одбор беа свикувани редовно и навремено, во согласност со Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

Претседателот на Надзорниот одбор го утврдуваше предлог дневниот ред на седниците, претседаваше и раководеше со седниците. Тој со своето долгогодишно искуство и организациска способност се грижеше за навремено доставување на потребните материјали, обезбедување целосни, точни и навремени информации до другите членови на одборот.

Во делокругот на својата функција, особено значаен придонес даде во делот на подобрување на корпоративното управување во Банката како и во примената на корпоративниот кодекс.

Од особено значење во овој период беше неговото сестрано залагање за редовното следење на законската регулатива, како и усогласување на Банката и нејзиното работење со сите законски и подзаконски измени.

Како претседател на Надзорниот одбор, посебен акцент стави на модернизацијата на банкарските производи, успешното работење на Банката, како и нејзин континуиран раст.

Г. Ненад Јосифовиќ, во функција на претседател на одборот во текот на извештајниот период, успешно ја водеше работата на седниците и постојано поттикнуваше отворена и активна дискусија помеѓу присутните членови, истовремено земајќи учество во дискусиите со свои конструктивни предлози и насоки за понатамошното работење на Банката, како и околу клучните прашања и теми поврзани со нејзиното функционирање.

Како претседател, во име на Надзорниот одбор ги потпишуваше донесените одлуки, како и донесените и одобрени акти и се грижеше за нивно целосно спроведување.

Воедно, г. Ненад Јосифовиќ, како член и на Одборот за ревизија на Банката, даде особен придонес за координирање на активностите и работењето на Одборот за ревизија и Надзорниот одбор на Банката.

Како резултат на неговата постојана посветеност и личните вложувања, соработката на Надзорниот одбор со Управниот одбор, Одборот за ревизија, Одборот за управување со ризици како и другите тела на Банката, беше на многу високо ниво кое нешто придонесе за успешно справување на Банката со сите предизвици во текот на работењето во овој период.

Во периодот од 1.1.2015 година до 31.12.2015 година, господин Ненад Јосифовиќ присуствуваше на сите 42 одржани седници на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола.

Господин Панче Нефтенев, како независен член на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола, зеде активно учество во работењето на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола. Тој е и заменик-претседател на Надзорниот одбор.

Неговите широки познавања од правната област и практични искуства како успешен и признат адвокат, имаа значаен удел во работењето на Надзорниот одбор на Банката.

Особено значајни и полезни беа неговите насоки, предлози и совети дадени за решавањето и постапувањето по одредени судските предмети во кои Банката се јавува како странка.

Исто така, во текот на работењето на одборот во 2015 година, во својство на независен член, г. Панче Нефтенев даде голем придонес за доследна примена и практикување на основните начела и принципи на корпоративното управување како и почитувањето на законските прописи и регулативата пропишана од Народна банка на РМ.

Воедно, г. Панче Нефтенев, како член и на Одборот за ревизија на Банката, даде значаен придонес и за успешна и координирана соработка на Надзорниот одбор и Одборот за ревизија.

Во текот на извештајниот период, г. Панче Нефтенев присуствуваше на сите 42 одржани седници на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола.

Господин м-р Дејан Панделески, член на Надзорен одбор на Стопанска банка а.д. Битола

Г. м-р Дејан Панделески со своето долгогодишно искуство стекнато како извршен директор на успешна компанија, а воедно и член на органи на управување на други правни лица, значително придонесе во остварување на надзорната функција на Надзорниот одбор.

Неговите препораки дадени врз основа на неговите познавања на економско-финансиската состојба во регионот, како и неговото долгогодишно менаџерско искуство, беа од суштествено значење и помош при разгледувањето на извештаите за финансиските резултати на Банката, движењето на депозитите и кредитите и пазарното учество на Банката.

Воедно, тој како член и на Одборот за ревизија на Банката, водеше особена грижа за остварување на успешна и непрекината соработка со Надзорниот одбор и Одборот за ревизија на Банката.

Негово залагање во овој период беше Банката да се насочи кон пласирање на кредити и поддршка на малите и средни претпријатија како партнери со кои Банката треба да соработува.

Во текот на изминатиот период успешно се справуваше со предизвиците, одговорностите и задолженијата кои ги имаше како член на Надзорниот одбор.

Г. м-р Дејан Панделески присуствуваше на 41 одржана седница на Надзорниот одбор во текот на 2015 година.

Господин Кирил Митровски, како член на Надзорен одбор на Стопанска банка а.д. Битола, даде голем придонес за успешното работење на одборот во 2015 година.

Имено, тој како човек со одлични познавања на економијата и финансиите, како и долгогодишно работно искуство во банкарскиот сектор, се стремеше истите да ги примени во практика и со тоа значајно го унапреди работењето и дејствувањето на Надзорниот одбор на Банката.

Г. Кирил Митровски особено се залагаше за намалување на нефункционалните кредити како и за консолидација и стабилизација на организациската и финансиската состојба на Банката.

Г. Кирил Митровски активно и објективно учествуваше на седниците со изнесување на своите забелешки и мислење во врска со прашањата од надлежност на Надзорниот одбор.

Во текот на 2015 година, г. Кирил Митровски беше присутен на сите 42 одржани седници на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола.

Господин Иванчо Велјановски, член на Надзорен одбор на Стопанска банка а.д. Битола.

Г. Иванчо Велјановски со своето менаџерско искуство како и темелни познавања од економската сфера, придонесе за ефикасното работење на одборот во 2015 година.

Неговите мислења, предлози и совети беа од големо значење за работењето на одборот, но и на Банката како целина од причина што тој како извршен директор на компанија од Битолскиот регион во значителна мера ги познава сите економски движења и показатели како и потреби на пазарот и компаниите, особено во овој регион.

Во изминатиот период тој како член на Надзорниот одбор се залагаше за подобрување и зацврстување на финансиската состојба на Банката, преку изнаоѓање и нудење на современи банкарски производи и услуги и примена на сите техничко-технолошки достигнувања на банкарскиот систем.

Г. Иванчо Велјановски присуствуваше на 41. седница на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола.

Господин Коста Костадиновски, независен член на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола.

Г. Коста Костадиновски, како независен член на Надзорниот одбор, даде свој придонес и лично залагање за иден развој на Банката, разрешување на нефункционалните пласмани, диверзификација на портфолиото на клиенти и стабилен и одржлив раст на приходите од камати и провизии.

Неговите широки познавања на економијата, финансиите како и на економските индикатори, беа од голем значај за работењето на Надзорниот одбор.

Воедно, тој се залагаше за доследно почитување на законските прописи, интерните акти на Банката, како и препораките и укажувањата на Народна банка на РМ.

Г. Коста Костадиновски присуствуваше на сите 42 седници на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола, одржани за време на извештајниот период.

Г-ѓа м-р Александра Радевска, член на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола.

Г-ѓа м-р Александра Радевска како економист и овластен ревизор со своите сеопфатни знаење од областа на ревизијата, ревизорските извештаи и финансиите, како и нејзиното долгогодишно искуство во изминатиот период, придонесе во работењето на одборот преку изнесувањето на соодветни препораки и иницијативи за начинот на подготвување на материјалите и извештаите за седниците во согласност со највисоките професионални критериуми и стандарди.

Особен акцент стави за максимално следење на почитувањето на лимитите пропишани со Меморандумот склучен со Народната Банка на РМ, имаше голем ангажман околу обезбедувањето на задоволителното ниво на адекватност на капиталот на Банката, ликвидносните показатели, одржување на соодветна кредитна изложеност со намален кредитен ризик како и одобрување на кредити според интерните акти како средства за обезбедување.

Во периодот од 1.1.2015 година до 31.12.2015 година, г-ѓа м-р Александра Радевска присуствуваше на сите 42 седници на Надзорниот одбор на Банката.

3. Извештај на работењето на членовите на НО на Стопанска банка а.д. Битола за 2015 година од аспект на колективен орган за надзор

Во периодот од 1.1.2015 година до 31.12.2015 година, Надзорниот одбор постојано го следеше работењето на Банката и најмалку еднаш во месецот ги разгледуваше извештаите на Управниот одбор за остварувањето на финансиските резултати на Банката.

Во континуитет го следеше движењето на сите финансиски показатели, билансот на состојба, билансот на успех, профитабилноста и ликвидноста на Банката, депозитите на правните и физичките лица, остварените приходи и расходи на Банката со нивната структура, сопствените средства, стапката на адекватност на капиталот, причините за подобрувањата и влошувањата на портфолиото на Банката и сите други значајни прашања од работењето на Банката.

Како колективен орган на надзор на Банката, својата активност и работење ги остваруваше преку:

- редовно разгледување на извештаите за работењето на Банката и другите извештаи подготвени од Управниот одбор и другите органи на Банката (Одборот за управување со ризиците, Секторот за внатрешна ревизија, Одборот за надгледување на информативната технологија, Службата за усогласеност на Банката со прописите и друго);
- одобрување политики за управување со ризиците, политиката за сигурност на информациониот систем и други политики и акти;
- одобрување на изложености спрема поединечно лице од над 10% од сопствените средства на Банката;
- одобрување на трансакции со поврзани лица со Банката во износ од над 3.000.000,00 денари;
- разгледување на извештаите на супервизијата, други извештаи доставени од Народната банка на РМ, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлагање, односно преземање мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на Банката;
- разгледување на записниците од непосредната теренска контрола и непосредната теренска инспекциска контрола на Народната банка на РМ, доставување до Народната банка на РМ на записниците од седниците на Надзорниот одбор на кои се разгледуваат записниците од контролата и верификување на приговорите на Банката на записниците од Народната банка на РМ;
- преземање на други активности во согласност со законските и врз основа на утврдените овластувања според Статутот.

Во соработка со Управниот одбор, која во изминатиот период беше на многу високо ниво, Надзорниот одбор на редовна основа ја следеше состојбата во банкарскиот сектор, состојбите на економијата и стопанството, како во Република Македонија така и во потесното опкружување, со посебен акцент на прашањата кои би можеле да влијаат врз работењето на Банката.

Во текот на извештајниот период, Надзорниот одбор како колективен орган на надзор особено влијание придаде на продажбата на преземениот имот и поголемото пласирање на кредити преку што би се зголемила каматоносната актива на Банката.

Во текот на 2015 година Надзорниот одбор покрај редовните седници одржа и одреден број на вонредни, писмени седници со цел остварување на своите законски надлежности при што разгледуваше предмети кои имаа приоритет и потреба за итно постапување.

Од колективен аспект, Надзорниот одбор заедно со Управниот одбор на Банката, ја подобрија состојбата на Банката од аспект на раст и структура на активата, бруто-кредити, вкупни депозити, показателите за квалитет на кредитното портфолио и вкупната актива, ликвидносните показатели, стапката на адекватност на капиталот и пазарното учество.

Клучен приоритет на Надзорниот одбор на Банката во текот на извештајниот период беше подобрувањето и доследното практикување на доброто корпоративно управување на Банката, а воедно и придржувањето кон препораките на Народна банка на РМ по однос на склучените Меморандуми како и издадените Решенија и насоки од страна на Регулаторот.

4. Донесени акти и други активности на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола

Во рамките на надлежностите на Надзорниот одбор утврдени во Законот за банките, подзаконските акти како и Статутот на Банката како и насоките дадени од регулаторот, во текот на 2015 година, Надзорниот одбор ги разгледа и донесе следните акти:

Евиденција на акти донесени од страна на Надзорен одбор во 2015 година
Деловник за работа на НО
Политика за распоредување на одредени позиции во портфолио за тргување или во портфолио на банкарски активности на Стопанска банка а.д. Битола
Етички кодекс на Банката
Политика за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите
Каталогот на обезбедување на Стопанска Банка а.д. Битола

Политика за управување со стратегиски ризик
Политика за управување со оперативен ризик
Политика за управување со ризик од земјата
Политика за ревизија и следење на пропусти на сигурноста на ИС
Политика за управување со кредитен ризик
Стратегија за управување со ризици
Политика за процесот на утврдување на интерниот капитал на СТББТ
Методологија за мерење и оценка на поединечни ризици при утврдување на интерниот капитал
Политика за управување со ликвидносен ризик
Политика за одржување на СС на Банката
Политика за обелоденување на извештаи и податоци за работењето на СТББТ
Политика за користење на услуги од надворешни лица
Политика за управување со правен ризик
Политика за идентификување на потенцијални судири на интереси
Политика за управување со репутациски ризик
Политика за управување со валутен ризик
Политика за управување со ризик од промена на каматни стапки во портфолио на банкарски активности
Политика за управување со пазарен ризик
Програма – Политика за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам
Политика за непречена комуникација и можност за известување од страна на вработените на Банката во случај на корупција

Во извештајниот период, Надзорниот одбор на Банката ги усвои плановите и програмите за работа на Банката, финансискиот план на Банката, годишниот план за внатрешна ревизија, годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето на Банката. Воедно ги утврди лимитите за вкупна изложеност спрема поединечен субјект над 10% од сопствените средства на Банката и изложеностите по земји како и ги прифати извештаите од супервизијата и други извештаи од Народната банка на РМ и други надлежни институции. На редовно ниво ги разгледуваше извештаите на Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија, Службата за внатрешна ревизија, извештаите за работењето на Банката, усогласеноста на работењето на Банката во

согласност со законот и другите подзаконски акти како и елаборатите за отпис на побарувања како и други информации и извештаи од својата надлежност.

5. Соработка на Надзорниот одбор со Управниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола

Согласно т. 4.3. (2) од Одлуката за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка (Службен весник бр.159/2007) „Надзорниот одбор и Управниот одбор на банката треба да соработуваат на трајна основа. Надзорниот одбор е должен детално да ги дефинира своите права и одговорности, правата и одговорностите на Управниот одбор, како и да ја дефинира соработката меѓу овие два органа“.

Како и претходно и во текот на извештајниот период Надзорниот и Управниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола, остварија континуирана соработка која придонесе за ефикасно и непречено работење на Банката.

Во текот на 2015 година Надзорниот одбор и Управниот одбор на Банката соработуваа особено за дефинирање на деловните цели на Банката, стратегиите и управување со ризиците, профилот на ризичност на Банката и политиките за остварување на деловните цели и целите во однос на профилот за ризичност на Банката.

Во изминатиот период Управниот одбор на Банката редовно и навремено ги изготвуваше политиките, актите и одлуките и ги проследуваше на разгледување, одобрување и усвојување до Надзорниот одбор. Исто така, Одборот за управување на ризици на Банката подготвуваше извештаи и други акти кои навремено беа доставувани до Надзорниот одбор на Банката се со цел нивно разгледување и одобрување.

На месечно ниво Управниот одбор ги подготвуваше и доставуваше до Надзорниот одбор сите извештаи за финансиските резултати и работењето на Банката, при што Надзорниот одбор оцени дека сите доставени извештаи ја даваат реалната, точна и целосна слика за финансиските резултати, работењето на Банката и работењето на Управниот одбор за овој период.

Добровоспоставената и континуираната успешна соработка помеѓу Надзорниот и Управниот одбор, јасно се отсликува и преку редовното присуство на сите членови на Управниот одбор на седниците на Надзорниот одбор. Имено, во согласност со начелата и принципите на доброто корпоративно управување, членовите на Управниот одбор беа активно присутни на седниците на Надзорниот одбор и во согласност со своите законски овластувања даваа дополнителни образложенија на разгледуваните материјали, даваа одговори на поставените прашања како и појаснувања на одредени работи.

Покрај членовите на Управниот одбор на седниците на Надзорниот одбор во 2015 година беа присутни и советникот на Управниот одбор како и директорот на Секторот за внатрешна ревизија.

За време на извештајниот период, Надзорниот одбор на Банката беше секогаш и без исклучок, точно известуван и информиран од страна на Управниот одбор за сите аспекти

од работењето на Банката, истовремено по писмен пат Управниот одбор ги изнесуваше своите согледувања на целокупната состојба на финансискиот и економскиот пазар во Република Македонија кои евентуално би можеле да влијаат врз работењето на Банката.

Управниот одбор на редовна основа го известуваше Надзорниот одбор и за сите активности поврзани со регулаторот – Народна банка на РМ, ги доставуваше записниците од извршените теренски и вон теренски супервизии и редовно го информираше и ги доставуваше на увид сите записници од извршени инспекциски контроли во Банката извршени од страна на други државни органи.

6. Судир на интереси и начинот на неговото разрешување

Во текот на извештајниот период се водеше внимание за избегнување на евентуален судир на интерес при разгледувањето и одлучувањето по одредени одлуки, предмет на одлучување на Надзорниот одбор на Банката.

Во случаите кога беше идентификуван потенцијален конфликт на интерес, членот односно членовите на Надзорниот одбор, чија објективност беше доведена во прашање поради постоење на судир на интерес, се изземаа од разгледување и одлучување по конкретната точка на дневен ред со потпишување на писмена пријава и изјава за изземање од разгледување и гласање.

Истовремено нивното изземање беше нотирано во записникот од конкретната седница на Надзорниот одбор.

Членот или членовите на Надзорниот одбор при постоење на судир на интерес ја напуштаа седницата за време на разгледување на конкретната точка.

7. Заклучни согледување за работата на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола

Членовите на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола во 2015 година, секој поединечно и од аспект на колективен орган, успешно работеа со цел задоволување на обврските и исполнување на нивните надлежности кои произлегуваат од Законот за банките како и Статутот на Банката.

Работењето на Надзорниот одбор во предметниот период беше во рамките на законски утврдените надлежности и интерните акти со кои е уредена деловната политика и основните цели на Банката.

Изминатата година работењето на Надзорниот одбор го одбележаа активностите кои вклучуваа постојано давање на насоки за преземање на мерки и активности заради успешно одржување на стабилна позиција на Банката во банкарскиот сектор, следење на трендовите и новините како и следење на конкуренцијата и приспособување на пазарот и пазарните услови.

Извештај за работата на Надзорниот одбор на Стопанска банка а.д. Битола од аспект на поединечните членови и колективно

Минатата 2015 година беше година во која секој поединечен член посебно и сите членови колективно, со својот личен ангажман и искуство, дадоа свој значаен придонес за успешното работење на Надзорниот одбор како орган за контрола и надзор на Банката.

Во предметниот период сите акти, одлуки, политики, планови, стратегии и сл., беа разгледани и донесени врз основа на законската регулатива и интерните акти на Банката. Целокупниот процес на донесување на интерните акти беше транспарентен и се базираше врз основа на претходно направена темелна анализа и оценка.

Во текот на своето дејствување Надзорниот одбор доследно и без отстапки се придржуваше и ги применуваше основните начела и принципи за доброто корпоративно управување, при што остваруваше добра соработка со Управниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Секторот за внатрешна ревизија.

Воедно во текот на целата 2015 година Надзорниот орган се грижеше за доследно следење и придржување кон лимитите пропишани со Меморандумот склучен помеѓу членовите на Надзорниот одбор на Банката и Гувернерот на Народна банка на РМ.

Ваквата организација и поставеност придонесе за стабилно, сигурно и ефикасно управување и надзор врз органите и работењето на Банката.

Битола, 31.3.2016 година

**Стопанска банка а.д. Битола
Надзорен одбор**

Претседател

Г. Ненад Јосифовиќ